

Kibæk Varmeværk runder et halvt århundrede

Kibæk Varmeværk har i 50 år haft fokus på pris og forsyningssikkerhed og har medvirket til udviklingen af både røgenreanlæg med energigenindvinding og fjernaflæste målere.

JUBILÆUM

Af journalist Lone Völcker,
Dansk Fjernvarme

For 50 år siden spirede fjernvarmetanken frem mange steder i landet. Også i Kibæk, hvor den lokale håndværker- og borgerforening havde nedsat et udvalg, der skulle undersøge mulighederne for at starte et varmeværk i Kibæk.

Konklusionen blev, at det var en god ide, og 7. maj 1960 var der stiftende generalforsamling. Den nyvalgte bestyrelse arbejdede hurtigt og knap fire måneder efter, den 1. september, startede den første fyringssæson.

Bestyrelsen troede så meget på ideen, at de fem medlemmer personligt kautionerede for de første lån. Det viste sig at være en god ide, for der var mange i Kibæk, der gerne ville have fjernvarme. To år efter starten var antallet af forbrugere steget fra 49 til 81. I 1974 var 508 koblet på fjernvarmen, og i dag har Kibæk Varmeværk 1.146 forbrugere.

Skiftende brændsler

Olien var billig i 1960'erne, og de første år blev fjernvarmen i Kibæk produceret på oliekedler. Men energikriserne i 70'erne gjorde det klart, at der skulle findes et andet og billigere brændsel end olie.

Prisen var dog ikke varmeværkets eneste udfordring i den periode. I 70'erne var der også store problemer med sodnedfald på det gamle olieværk, fordi der ikke var nogen isolering i den murede skorsten. Det betød, at røgen blev afkølet så meget,

Den første varme, Kibæk Varmeværk sendte ud i 1960, var produceret på olie. Senere blev brændslet kul og fra 1989 flis. I 2006 fik værket installeret en ny fliskedel på 10 MW plus røgrensning og genindvinding på 2,9 MW. Foto: Aaen.

at den dannede sodflager, der dalede ned over det nyvaskede tøj på tørresnorene. Det var ikke holdbart, og derfor blev skorstenen isoleret, så der altid var mindst 180 grader i toppen af skorstenen.

Kul halverede regningen

Efter grundigt at have undersøgt mulighederne, blev det bestemt, at det nye brændsel skulle være kul. Efter at beslutningen var truffet, blev hele 1981 brugt til at undersøge og vælge teknik, og et skitseprojekt blev igangsat.

Undervejs havde der været forhandlinger med Herningværket om muligheden for at lægge en rørledning til Kibæk. Det kunne lade sig

gøre, men ville koste ca. 16 mio. kr. Det var ikke attraktivt, når det kostede 5,5 mio. kr. at opføre kulværket, som kunne give en lavere varmepris.

Værket skulle være så miljøvenligt som muligt og med en meget høj virkningsgrad. Bestyrelsen var derfor meget involveret i udviklingen af et røgenreanlæg med energigenindvinding. Det lykkedes, og det blev faktisk det første i verden af den type.

Byggeri i hård frost

I 1980 var olieprisen oppe på 1.284 kr. pr ton. Det var en tidobling i forhold til prisen i 1960, så det hastede med at få det nye værk færdigt.

Der skulle bygges i vinteren i 1982, men netop dette år var der isvinter

med temperaturer ned til -28 grader. Det var umuligt at støbe og mure, så et telt af byggestillads og presenninger blev rejst omkring byggeriet, og med varmekanoner i teltet kom temperaturen så langt op, at byggeriet kunne komme i gang igen.

Det hastede med at blive færdig, for varmeprisen kunne halveres, når kulkedlen blev sat i gang.

EU tilskud til fliskedel

Fjernvarmeforbrugerne i Kibæk havde efter årene med den dyre olie nu udsigt til en stabil lav varmepris. Det gik godt indtil 1986, hvor kul blev pålagt afgifter, som i løbet af få år gjorde kul til et dyrt brændsel.

Konsekvensen var, at der igen skulle tænkes i nye brændselsformer, og, efter at bestyrelsen havde undersøgt muligheden for kraftvarme, blev det besluttet at gå over til at anvende skovflis.

EU bevilgede 4,4 mio. kr. til etablering af en 8 MW fliskedel med røg-

rensning og varmegenindvinding på 1 MW. Tilskuddet fra EU var begrundet i en ide om at designe en kedel, hvor det var muligt at skifte mellem forskellige brændsler uden at skulle ændre på kedlen for at tilpasse den til andre brændselstyper.

I 1989 blev fliskedlen sat i drift, og det passede vældig fint med, at varmebehovet i byen endnu en gang var steget.

Fjernaflæste målere

I begyndelsen af 1990'erne var varmemærkets bestyrelse med i udviklingen af en varmemåler, der kunne fjernaflæses. Opgaven lykkedes, og i 1994 begyndte man at sætte målere op i hele Kibæk. En stor del af omkostningerne blev betalt af en ny tilskudsordning, som blev vedtaget af regeringen, netop som målerne skulle monteres.

I 2001 byggede Kibæk Varmeværk en akkumuleringstank på 1,6 mio. liter

for at udvide kedelkapaciteten ved at akkumulere varme i tanken om natten, som kan anvendes i de perioder i løbet af dagen, hvor forbruget er højt.

Ny fliskedel i 2006

Kibæk fortsatte med at vokse, og efter årtusindskiftet var der endnu engang behov for yderligere kapacitet. Sammen med personalet arbejdede bestyrelsen med at formulere krav til anlægget og beslutte, hvordan det skulle se ud.

Resultatet blev, at det gamle kullager på 200 m² blev inddraget til fyrrum sammen med en tilbygning på 350 m².

Den 1. september 2006 var der indvielse af en ny fliskedel på 10 MW plus røgrensning og genindvinding på 2,9 MW.

lv@danskfjernvarme.dk